

Sluttrapport

Forsterket alternativt vg3 for elever uten læreplass

Alternativ vg3-tilbudene i forsøksfylkene er praksisnære, og de aller fleste elevene tilbringer mer enn halvparten av tiden i bedrift.

RAPPORT | SIST ENDRET: 02.11.2015

Tittel:

Godt, men ikke for godt. Evaluering av forsterket alternativt vg3 for elever som ikke får læreplass. Sluttrapport

Rapporten:

[Last ned rapporten hos Fafo \(PDF\)](#)

Forfatter:

Tove Mogstad Aspøy og Torgeir Nyen

ISBN:

978-82-324-0252-6 (Nettutgave)

ISBN:

978-82-324-0251-9 (Papirutgave)

Utgiver:

Fafo

År:

2015

Rapportserie: Alternativt vg3 for elever som ikke får læreplass

Fafo evaluerer et prosjekt hvor fem fylkeskommuner tilbyr et forsterket alternativt tilbud om opplæring for elever som har fullført to år yrkesfaglig opplæring, men ikke har fått tilbud om lærlingplass.

[Se også underveisrapport](#)

I de fem fylkene deltok 243 av elevene som sto uten læreplass i tilbudet forsterket alternativ vg3. Analysene viser at de mest ressurssterke elevene ofte ikke deltar i tilbudet. De elevene med mest fravær og lavest karakterer deltar i mindre grad enn de som ligger «midt på treet». I følge flere lærere egner ikke tilbudet seg for elevene med størst utfordringer. Forskernes vurdering er at lengden på vg3-løpet økes fra 12 til 18 måneder kan bedre mulighetene for noen, men ikke for alle.

Praksisnært tilbud, men ikke alle får praksis

Generelt er vg3-tilbudene i forsøksfylkene praksisnære, og de aller fleste elevene tilbringer mer enn halvparten av tiden i bedrift. En typisk fordeling mellom bedrift og skole er fire dager ute i bedrift og én dag i uka inne på skolen, men variasjonene her er store. De elevene som har mulighet til det og som ønsker det er nærmest fulltid ute i praksis. Opplæringen i skolen er for det meste organisert slik at elever fra samme utdanningsprogram eller fag er sammen i et klasserom.

Forhold som bidrar til gjennomføring

Kartleggingen viser at praksisnær alternativ vg3 krever at læreren er tett på bedriftene og følger opp elevene jevnlig. God kvalitet i alternativ vg3 fordrer at læreren både har et bredt nettverk i arbeidslivet og et sosialt engasjement for elevene. Det er viktig at det er en klar rolleforståelse mellom bedrift og skole i hvem som har ansvaret for oppfølgingen av eleven. Videre må eleven oppleve praksisplassen som faglig relevant, og trives sosialt i bedriften.

Dilemma: godt, men ikke for godt.

Et overordnet spørsmål er hvilken plass alternativ vg3 skal ha i fag- og yrkesopplæringen. Evalueringen viser at mange ser på alternativ vg3 som et nødvendig onde, som ikke bør flagges for høyt. Samtidig skal tilbudet holde god nok kvalitet til at de som gjennomfører det er attraktive for arbeidslivet. Et avgjørende spørsmål er om alternativ vg3 kan styrkes uten at lærlingordningen og arbeidet med å skaffe læreplasser svekkes. Det er en risiko for at et godt utbygd alternativ vg3 kan få både bedrifter, elever og fylkeskommuner til å gjøre mindre for å opprette læreplasser.